

Klimaindeks Innlandet

2024

Innhold

01. <u>Klimaindeks Innlandet</u>	<u>3</u>
02. <u>Hovedfunn fra årets analyse</u>	<u>9</u>
03. <u>Klima- og naturrisiko blant Innlandets største selskaper</u>	<u>15</u>
04. <u>Hva skal til for å skape reell omstilling?</u>	<u>19</u>
05. <u>Hva kjennetegner en god klimaomstillingsplan?</u>	<u>23</u>
06. <u>CSRD som et strategisk verktøy</u>	<u>27</u>
07. <u>Hva nå?</u>	<u>32</u>
08. <u>Klimaindeksen for Innlandets 50 største selskaper</u>	<u>35</u>
09. <u>Vedlegg</u>	<u>38</u>

01

Klimaindeks Innlandet

Et snev av optimisme i klimakrisens tiår

I juli 2024 kunne verden notere seg nok en klimarekord. De siste 13 månedene har vi overskredet 1,5-gradersmålet hver eneste måned, med en global gjennomsnittstemperatur som er 1,63 grader høyere enn det før-industrielle gjennomsnittet. På Innlandet har vi de siste årene sett flere stengte toglinjer og veier på grunn av uvær, områder rammet av flom og ras, utfordringer for jordbruk, og annet ekstremvær. Den samme trenden finner vi i havet: I 2023 ble overflatetemperaturen målt til den varmeste noensinne, og målinger hittil i 2024 viser at temperaturøkningen akselererer.

Det er skremmende, men ikke overraskende at vi stadig ser slike rekorder. Selv om dette ikke nødvendigvis betyr at Parisavtalens 1,5 gradersmål er passert for godt, forventer verdens klimaforskere at dette vil skje i løpet av det neste tiåret – og at vi **overskrider målet med god margin**.

I 2024 har den pågående naturkrisen også fått økt oppmerksomhet – en krise som forsterker klimakrisen og som skaper vanskelige avveininger for selskaper.

I en tid hvor mange saker kjemper om oppmerksomheten, er det dessverre ikke så lett å mobilisere for en saktegående krise. Det ligger i menneskers natur å prioritere de umiddelbare farene; de vi opplever som trusler her og nå, høyere enn de langsiktige konsekvensene. **Selv om nyhetsbildet viser at klimaendringene allerede rammer oss, og mange merker konsekvensene i eget liv**, ser vi enda ikke den storstilte mobiliseringen en kanskje skulle forvente av en så alvorlig krise.

Tvert imot: i 2024 går store deler av verden til valg, og vi ser tendenser til at tema som ligger nærmere folks hverdag, som økte levekostnader, trumfer de mer langsiktige linjene. Globalt har høyreorienterte partier

nedprioritert klimapolitikken, og fått større oppslutning for fanesaker som nasjonalisme, økonomi og innvandring.

Det er som vanlig i klimaverdenen et dystert bilde som tegnes, men alt håp er ikke ute. Parisavtalens 1,5-gradersmål er ikke en absolutt grense, men jo høyere temperatur, jo mer alvorlige og kostbare konsekvenser vil vi oppleve. Derfor teller det vi gjør nå mer enn noen gang, og hver tidels grad vi begrenser oppvarmingen med reduserer konsekvensene.

For å lykkes med dette er det et stort behov for omstilling i samfunnet. En slik omstilling krever modige ledere som gjør løfter om utslippskutt og omstilling om til reelle og målbare tiltak for samfunn og næringsliv. **Med riktig lederskap og målrettede tiltak kan vi oppnå betydelige fremskritt.**

I årets utgave av Klimaindeksen retter vi søkelyset på hva som trengs for å oppnå en reell klimaomstilling. Vi legger vekt på hvordan klima- og naturkrisen skaper en betydelig risiko for selskaper, og hvordan omstillingen kan løftes av handlekraftige ledere som tør å gå foran. Samtidig er 2024 det siste året før lovpålagt rapportering etter standardene i bærekraftsdirektivet (CSRD), og vi ser derfor også på hvilke effekter dette har på selskapene.

I år er det gledelig å melde at **to selskaper i undersøkelsen kutter utslipp i tråd med Parisavtalen** – I fjorårets undersøkelse var tallet 0! Flere og flere får også kontroll over egne utslipp – et viktig første steg på veien mot klimaomstilling. Til tross for at verden står overfor store utfordringer, gir resultatene i Klimaindeks Innlandet altså grunn til et snev av optimisme.

Kort om Klimaindeksen

I Klimaindeksen retter vi søkelyset på Innlandets 50 største selskaper med formål å gi deg siste nytt om deres omstillingsarbeid og innsats for å motvirke klimaendringene. Rapporten publiseres årlig og gir et unikt og helhetlig bilde av hvordan de største aktørene i næringslivet jobber med sitt klimafotavtrykk.

Klimaindeksen er basert på offentlig tilgjengelig informasjon, hentet fra selskapenes års- og bærekraftsrapportering. Indeksen analyserer de 50 største selskapene med hovedkontor på Innlandet, etter omsetning i 2023. Omsetningstallene er hentet fra Proff Forvalt. Statsforetak, helseforetak og foretak som er del av et utenlandsk konsern er ikke inkludert.

Det sendes også ut en spørreundersøkelse til alle selskapene. Formålet med spørreundersøkelsen er å kartlegge og sikre økt forståelse av selskapenes klimaarbeid og forberedelser til kommende regelverk. I år ble denne undersøkelsen besvart av 34 av 50 selskaper. Informasjon fra selskapenes rapportering og svarene på spørreundersøkelsen er analysert av PwC.

Fokuset i årets utgave er rettet mot viktige suksesskriterier for klimaomstilling. Vi ser også på klima- og naturkrisen som ett, og undersøker hvilke dilemmaer dette medfører. Det er også gjort analyser på bransjenivå for å hensynta og tydeliggjøre at ulike bransjer står overfor ulike utfordringer.

Fremgangsmåte og forbehold

I Klimaindeksen vurderer PwC hvorvidt klimarapporteringen til Innlandets 50 største selskaper er i tråd med god praksis, samt hvorvidt de kan vise til utslippskutt i tråd med Parisavtalens 1,5 gradersmål.

Metodikken i Klimaindeksen er utviklet over flere år og basert på sentrale kriterier i [GHG-protokollen](#). Som i fjor er også kravene i CSRD, og hovedsakelig rapporteringsstandarden ESRS E1, inkludert i metodegrunnlaget.

Klimaindeks Innlandet er basert på

PwCs spørreundersøkelse
besvart av 34 av 50 selskaper

+

Selskapenes års-
og bærekraftsrapportering

Klimaindeksen rangerer Innlandets 50 største selskaper ut fra selskapenes klimarapportering og utslippsreduksjoner. Rangeringen består av fem kategorier:

- 1. Årets klimavinnere: selskaper som kan vise til minst 7 % utslippskutt i tråd med Parisavtalen.
- 2. Selskaper som kan vise til utslippskutt lavere enn 7%.
- 3. Selskaper med et godt klimaregnskap som ikke kan vise til utslippskutt.
- 4. Selskaper med mangelfulle klimaregnskap.
- 5. Selskaper med svært mangelfull eller ingen offentlige klimaregnskap.

Matrisen under viser hvilke kriterier som må oppfylles i de ulike kategoriene. Et selskap må tilfredsstille samtlige kriterier i en kategori for å bli plassert der.

Selskapenes utslippskutt vurderes basert på [EUs Low Carbon Benchmark](#). Denne benchmarken er utarbeidet for at finansaktører skal vurdere porteføljeselskapers klimagassreduksjon og klimastrategi i henhold til Parisavtalen. Den legger til grunn at en utslippsbane i samsvar med Parisavtalen krever at selskaper må kutte sine utslipp med et gjennomsnitt på 7 % årlig over minst tre år. Utslippskuttene kan gjøres via absolutte utslipp og/eller utslippsintensitet.

Kriterier for klimaregnskap	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Kategori 4	Kategori 5
Klimagassutslipp rapporteres i absolutte tall	✓	✓	✓	✓	
Klimagassutslipp rapporteres i CO ₂ -ekvivalenter	✓	✓	✓	✓	
Rapporterer separat på både scope 1 og 2	✓	✓	✓	✓	
Rapporterer separat på både scope 1, 2 og 3	✓	✓	✓		
Vesentlige utslipp i scope 3 er inkludert i rapporteringen	✓	✓	✓		
Kriterier for utslippsreduksjoner					
Kan vise til reduksjon i utslipp (absolutt eller intensitet)	✓	✓			
Kriterier for å være i tråd med Parisavtalen					
Kutter iht. EU Low Carbon Benchmark (absolutt eller intensitet) på 7 % årlig over tre år	✓				
Kjernevirksomhet som ikke bidrar til innelåste utslipp, eller såkalt «carbon lock-in»	✓				

PwC tar forbehold om og presiserer at Klimaindeksen ikke analyserer eller gjør vurderinger av hvorvidt et selskap er mer eller mindre klimavennlig.

Vår metodikk for å kategorisere et selskap legger til grunn at selskapene har konsistent rapportering over minst tre år. Dette gjør vi for å kunne vurdere faktiske utslippskutt. Vi anerkjenner at dette kan ødelegge enkelte selskapers sjanse til å bli en av årets klimavinnere, og vi oppfordrer disse til å opprettholde klimarapportering av høy kvalitet, og rekalkulere forbedringer i sitt klimaregnskap minst to år tilbake i tid.

Vi ettergår ikke utslippstallene som vi innhenter fra selskapenes klimaregnskap. Klimaindeksen presenterer PwCs vurdering av kvaliteten på informasjonen selskapene selv oppgir.

Blant selskapene som analyseres finnes selskaper på PwCs kundeliste. PwC ønsker å spesifisere at alle vurderinger som er gjort på selskapsspesifikt nivå er forankret i metodikken som er beskrevet i denne rapporten. For å fremme transparens og gjøre det tydelig at alle 50 selskaper vurderes ut fra like kriterier, er metodikken delt med alle som er omfattet av analysen.

Klimaindeksen fanger ikke opp alle nyanser i et selskaps klima- og omstillingsarbeid. Analyser på bransjenivå er også basert på et begrenset utvalg som ikke nødvendigvis representerer virkeligheten. Til tross for dette tar Klimaindeksen temperaturen på Innlandets 50 største selskaper, og gir dermed en pekepinn på de store linjene i næringslivets omstillingsarbeid.

Hvorfor gjør vi dette?

PwC jobber kontinuerlig med å bygge tillit i samfunnet og løse viktige problemer. Klimaendringene er blant de største utfordringene verden står overfor, og næringslivet spiller en helt sentral rolle i omstillingen. Vi er avhengige av at alle parter forstår alvoret og tar grep for å kutte sine utslipp.

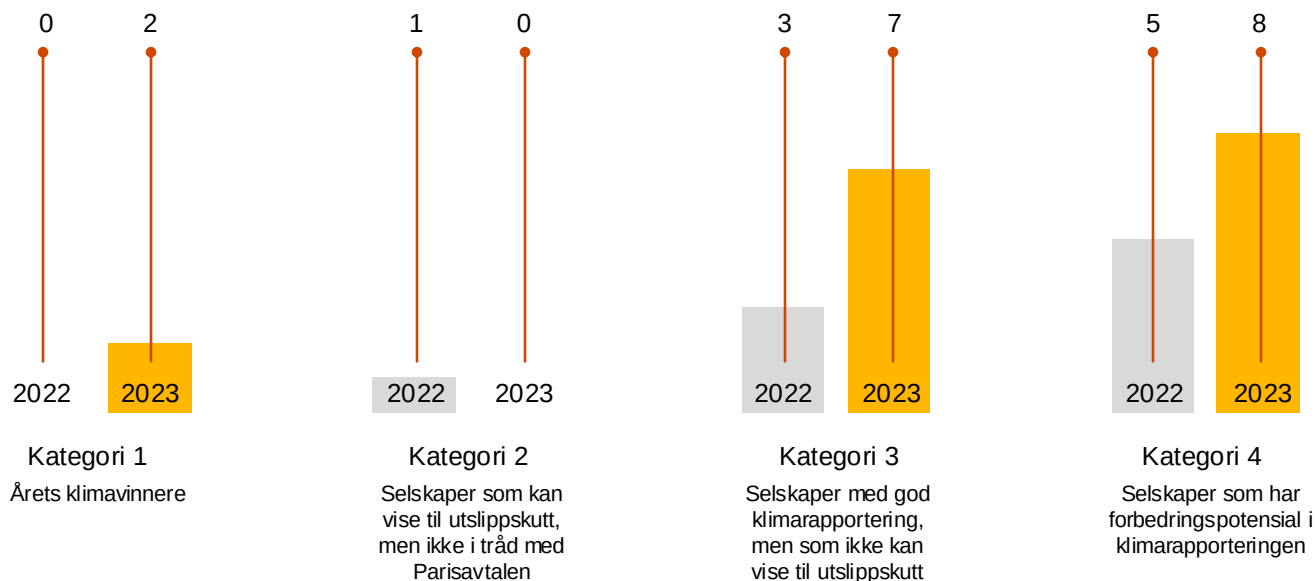
Formålet med Klimaindeksen er å dele kunnskap og sikre åpenhet rundt næringslivets nåværende innsats for å løse klimakrisen.

Norges største selskaper har et ansvar for å kutte sine utslipp, og skal de få til dette må de levere fullstendig klimarapportering, ambisiøse mål og effektfulle klimatiltak. Bærekraftsdirektivet gir drahjelp i omstillingen ved å stille strenge krav til klimarapportering til selskapene som omfattes. Klimaindeksen belyser derfor også hvordan næringslivet ligger an med rapporteringen i tråd med disse kravene.

02

**Hovedfunn fra
årets analyse**

2 selskaper på vei mot Paris-målet

Årets klimaindeks viser at **2 selskaper kutter utslipp i tråd med Parisavtalen i 2023**, og havner dermed i kategori 1. Ingen selskap havner i kategori 2, **men fjorårets kategori 2-selskap har i år klatret til kategori 1.**

Antall selskaper i kategori 3 har økt fra 3 til 7, og selskaper i kategori 4 har økt fra 4 til 8. Vi ser at flere av selskapene som tidligere befant seg i kategori 5, nå har rykket opp i kategori 3 eller 4. Faktisk er **det er hele 11 selskap som har klatret til en bedre kategori.** De resterende 39 selskapene holder seg enten stabilt i sin kategori, eller er nye for årets indeks.

Årets andre klimavinner har gjort et stort steg, og gått fra kategori 4 til 1.

Til tross for at Klimaindeksen viser en positiv utvikling, går omstillingen i næringslivet fortsatt **for sakte**. For å nå målene i Parisavtalen er vi avhengige av at langt flere enn 2 av Innlandets 50 største selskaper kutter sine utslipp i tråd med avtalen.

For å få til dette må næringslivet bidra til å akselerere klimaomstillingen ved å utvise klimaledelse, og utvikle en klimaomstillingsplan med tydelige tiltak og mål, basert på et godt klimaregnskap. Les mer om klimaledelse i [kapittel 4](#) og klimaomstillingsplan i [kapittel 5](#).

Fortsatt mange uten klimarapportering

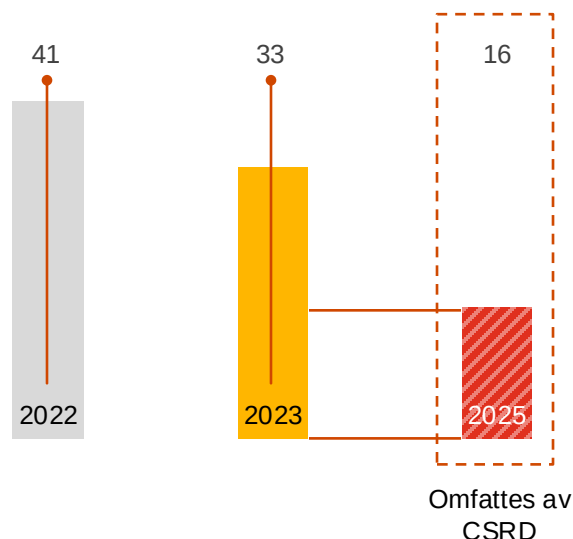
Selskaper i kategori 5 er selskaper med svært mangelfull eller ingen offentlig klimarapportering. Antall selskaper i kategori 5 er redusert fra 41 selskaper i 2022, til 33 selskaper i 2023, en markant fremgang.

Av de 33 selskapene i kategori 5 er det 16 selskaper som omfattes av CSRD i 2025.

Disse 16 selskapene får altså om kort tid en lovpålagt oppgave om å publisere sitt klimafotavtrykk.

Det kan være tilfeller der selskapene har all nødvendig informasjon og rapportering internt, og dermed kun trenger å offentliggjøre informasjonen. I andre tilfeller står selskapene foran et større arbeid med innsamling og systematisering av data.

Kategori 5: Selskaper med svært mangelfull eller ingen offentlige klimaregnskap.

CSRD gjør klimaregnskap relevant for alle

De resterende 17 selskapene i kategori 5 som ikke omfattes av CSRD **bør legge til rette før økte forventninger til kontroll på sitt klimafotavtrykk.** Typisk kan et ikke-rapporteringspliktig selskap være med i en større verdikjede hvor en kunde eller leverandør blir rapporteringspliktig.

For at de rapporteringspliktige selskapene skal få et fullstendig klimaregnskap som samsvarer med CSRD, må de kartlegge utslipp i sin verdikjede. De vil etterspørre data fra selskaper de samarbeider med

– og blant disse vil det være mange som ikke er lovpålagt å rapportere på klimagassutslipp.

Mangel på kontroll over eget fotavtrykk kan gjøre selskaper mindre attraktive. Rapporteringspliktige selskaper vil foretrekke å samarbeide med partnere som har god og tilgjengelig data.

For å sikre sin markedsposisjon for fremtiden mener vi både store og små selskaper bør ha kontroll på sitt klimafotavtrykk.

Dobling i selskaper som rapporterer vesentlige indirekte utslipp

For å kunne gjøre kutt i selskapets utslipp, er det grunnleggende å starte med en kartlegging og beregning av selskapets utslipp, for deretter å legge det frem i et **klimaregnskap**.

I følge Greenhouse Gas Protokollen (GHG) er det fem prinsipper som burde ligge til grunn for et godt klimaregnskap:

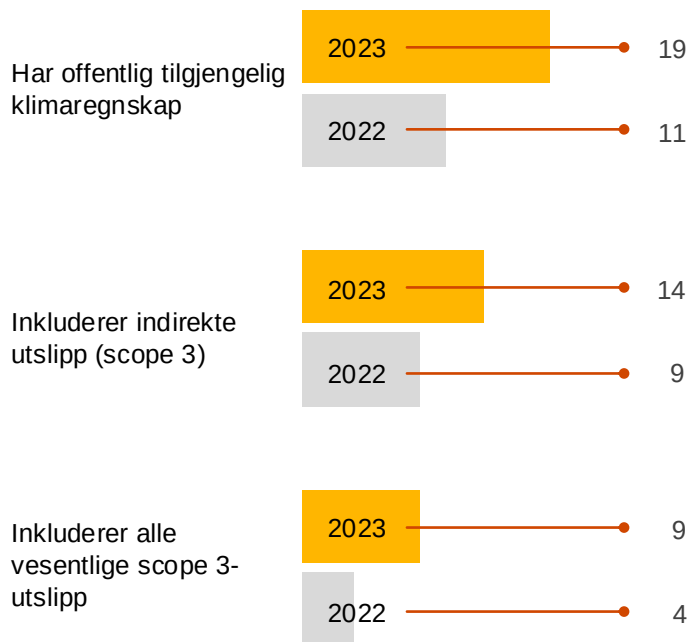
1. Klimagassutslipp rapporteres i absolutte tall i CO₂-ekvivalenter, med separat rapportering for scope 1 (direkte utslipp), scope 2 (indirekte utslipp fra innkjøpt energi) og scope 3 (utslipp fra verdikjeden).
2. Innkjøpt elektrisitet i scope 2 skal være beregnet og oppgitt etter både lokasjons- og markedsbasert metode.
3. Alle vesentlige utslipp i scope 3 skal inkluderes.
4. Rapporten skal inkludere sammenlignbare utslippstall over tid, helst med minst tre års historikk.

I følge vår analyse kan vi si at det er en stigende trend i antall selskaper på Innlandet som har tatt det første steget mot å kutte utslipp, ved å etablere et klimaregnskap. **Fra 2021 til 2023 har antall selskaper med klimaregnskap steget betraktelig – fra 10 til 19.**

Av selskapene som inkluderer alle vesentlig scope 3-utslipp i sitt klimaregnskap for 2023, **ser vi mer enn en dobling fra 2022.**

Med tanke på 2030-målene er dette et steg i riktig retning, men det er fortsatt et stykke å gå. Som vi ser på neste side, skjer majoriteten av selskapenes utslipp i verdikjeden. Derfor er det kritisk at flere begynner å rapportere på **alle vesentlige scope-3 utslipp**.

Antall selskaper som:

De største utslippene finner sted i verdikjeden

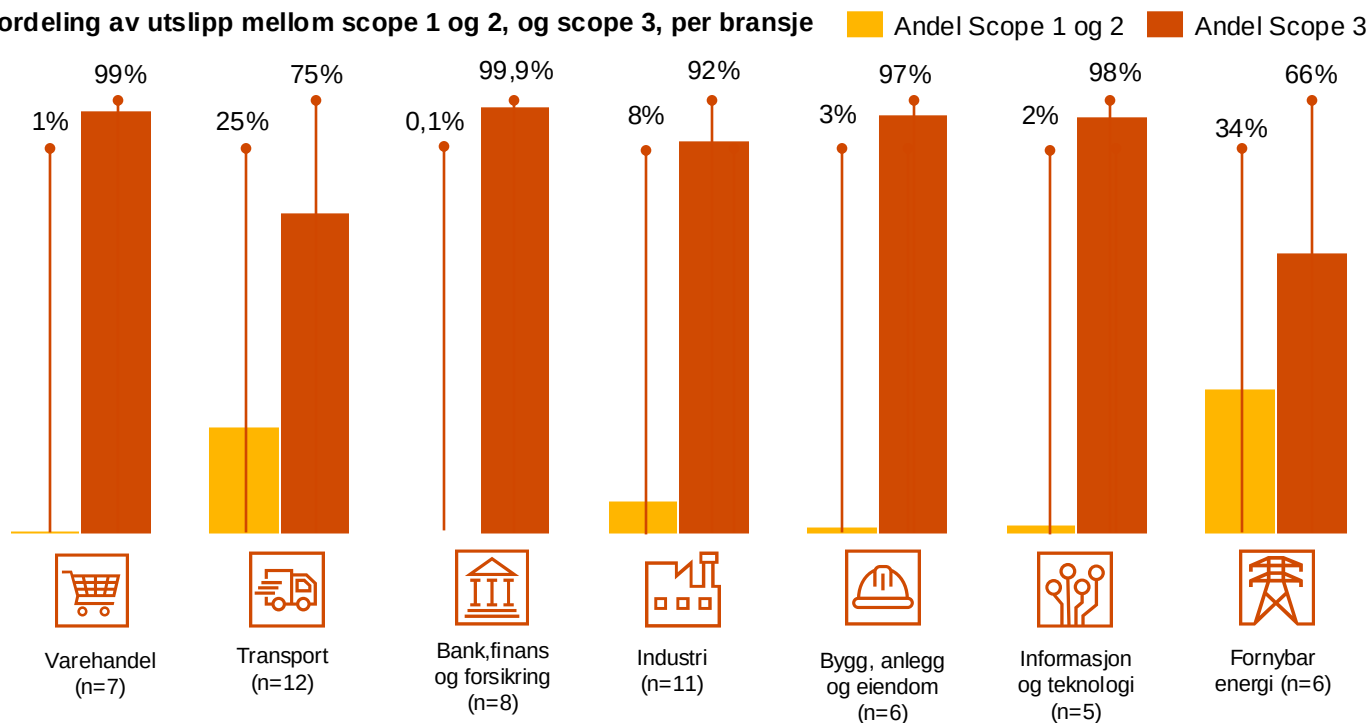
Beregninger gjort i Klimaindeks Innlandet viser at de største utslippene finnes i verdikjeden (scope 3) for alle bransjer. Faktisk står scope 3 i snitt for over 90% av totale utslipp i bransjene vi har data fra.

På forrige side så vi at flere og flere selskaper inkluderer vesentlige scope 3-utslipp i sin rapportering. Ettersom selskapene jobber med sine klimaregnskap er det en naturlig utvikling i de fleste bransjer at det avdekkes nye

utslippskilder i scope 3. Sammenlignet med funnene fra fjorårets Klimaindeks har andelen utslipp rapportert i scope 3 doblet seg.

Dekarbonisering av verdikjeden vil derfor være avgjørende for at selskapene skal oppnå utslippskutt som faktisk monner.

Fordeling av utslipp mellom scope 1 og 2, og scope 3, per bransje

Hvor planlegger selskapene å kutte fremover?

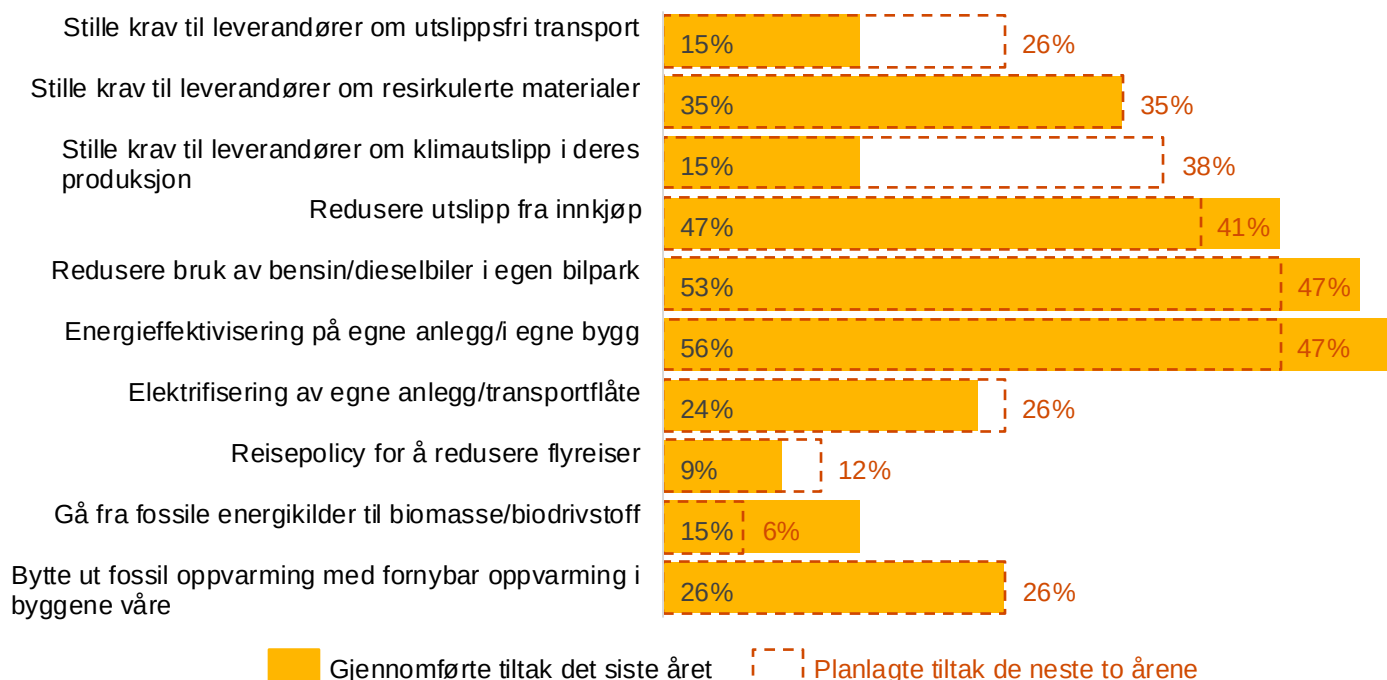
I spørreundersøkelsen ble selskapene spurt om hvilke tiltak for utslippskutt de har utført det siste året, og hvilke de planlegger å gjøre de neste to årene. For de 34 selskapene som svarte, dreide fjorårets utslippskutt seg i stor grad om tiltak i egen drift, som elektrifisering av oppvarming og transportflåten, energieffektivisering, overgang til biomasse og redusere utslipp fra innkjøp.

De neste to årene ser vi de fleste vil videreføre fokuset på å kutte i egen drift, men vi ser også et ønske om å

kutte utslipp i verdikjeden (scope 3). Her nevnes blant annet det å stille krav til leverandører om klimautslipp i deres produksjon og transport, samt bruk av resirkulerte materialer.

Det er svært positivt at selskapene nå planlegger flere utslippskutt i scope 3, som utgjør den største utslippskilden i de fleste bransjer. Dette tyder på at klimaarbeidet modnes, og at selskapene er klare for å ta et steg videre i sine utslippskutt.

Hvilke konkrete tiltak har dere gjort i løpet av det siste året/planlegger dere å gjøre de neste to årene, for å kutte utslipp?

03

**Klima- og naturrisiko
blant Innlandets
største selskaper**

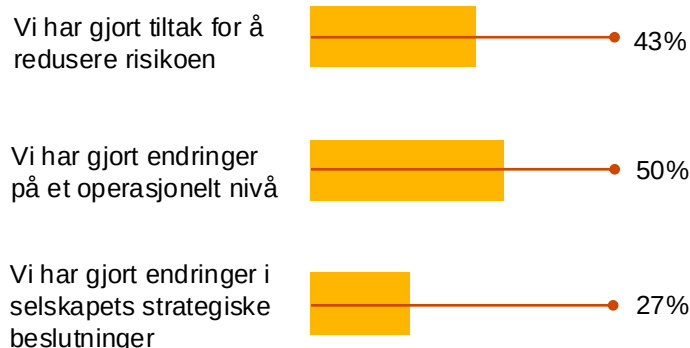
Positiv utvikling på selskapenes arbeid med klimarisiko

De siste årene har vi sett en positiv utvikling i arbeidet med klimarisiko blant Innlandets 50 største selskaper. God praksis for håndtering av klimarisiko består av fem konkrete elementer. De fire første elementene skaper grunnlaget for rapportering i tråd med Task Force on Climate Related Financial Disclosures ([TCFD](#)), men gir også strategisk verdi for selskapets styring og kontroll.

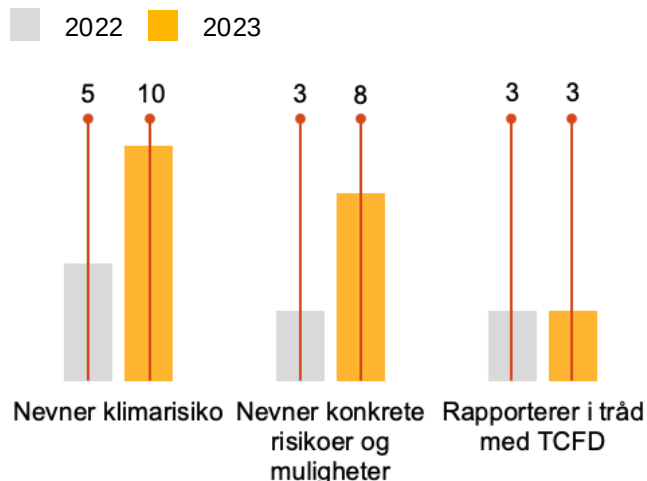
Spørreundersøkelsen viser at klimaarbeidet er enten satt til CEO eller CFO i organisasjonen, eller at det er opprettet egne stillinger for dette arbeidet hvilket kan anses som en tydelig styringsstruktur. Det er også en økning i antall selskaper som beskriver klimarelaterte risikoer eller muligheter i sin bærekraftsrapport: **fra tre til åtte på ett år**. Likevel er det kun tre av selskapene rapporterer i tråd med de fem punktene i TCFD, like mange som i 2023.

Klimarisikoanalyser av høy kvalitet er et godt utgangspunkt når selskapene skal tilpasse sin virksomhet og forretningsmodell til konsekvensene av klimaendringene. Dette gjenspeiles i spørreundersøkelsen, der svarer 26 stykker at de har gjort endringer i selskapet på bakgrunn av identifisert klimarisiko. 43 % av disse oppgir at de har gjort tiltak for å redusere risikoen, 50 % har gjort endringer på et operasjonelt nivå og 27 % har gjort endringer i strategiske beslutninger.

Fra spørreundersøkelsen: Hvilke endringer, om noen, har dere gjort med bakgrunn i identifisert klimarisiko?

Klimarisiko i selskapenes bærekraftsrapportering

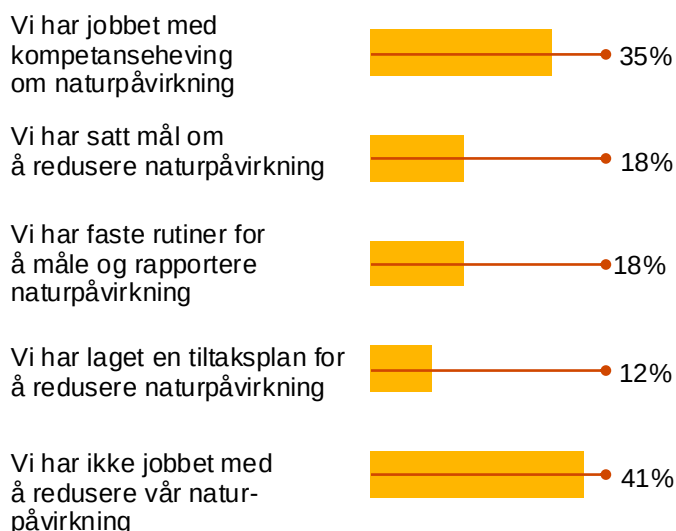

Mange selskaper har kommet i gang med et mer systematisk arbeid på naturrisiko

Å rapportere systematisk på naturpåvirkning er relativt nytt for mange, men rammeverket Task Force on Nature Related Financial Disclosures ([TNFD](#)) har banet vei for at selskaper skal analysere og rapportere på sin påvirkning, risikoer og muligheter. Fra spørreundersøkelsen ser vi at 35% av selskapene jobber eller har jobbet med kompetanseheving om naturpåvirkning, hvilket viser en vilje og ønske om å kartlegge selskapenes påvirkning på naturen. Det er også 18% som har etablert faste rutiner for å måle naturpåvirkning, og like mange som har satt mål for reduksjon.

Dessverre er det en stor andel som fortsatt ikke jobber med å redusere naturpåvirkningen, og mange som opplever at det er barrierer for dette arbeidet. Blant Innlandets 50 største selskaper svarer 48% at det er utydelige krav/mål/reguleringer, 44% mangler verktøy og 41% mangler kompetanse. Det er viktig å få klare retningslinjer og få muligheten til å etablere god kompetanse innen naturrisiko for å forstå hvordan selskapene påvirker omgivelsene sine. [Kontakt oss](#) gjerne for mer informasjon om TNFD eller deres [nettside](#).

Fra spørreundersøkelse: På hvilken måte arbeider dere for å redusere naturpåvirkning?

Fra spørreundersøkelse: Hva er de største barrierene for deres arbeid med å redusere deres naturpåvirkning?

n=34

Status i næringslivet: Nye krav fra myndigheter driver arbeidet med natur

Næringslivet skal fremover utføre store utslippskutt, samtidig som de skal redusere sin naturpåvirkning. Mange av selskapene er nå i gang med arbeid for å forstå og redusere deres naturpåvirkning, og vi har undersøkt hva som er de største driverne bak dette.

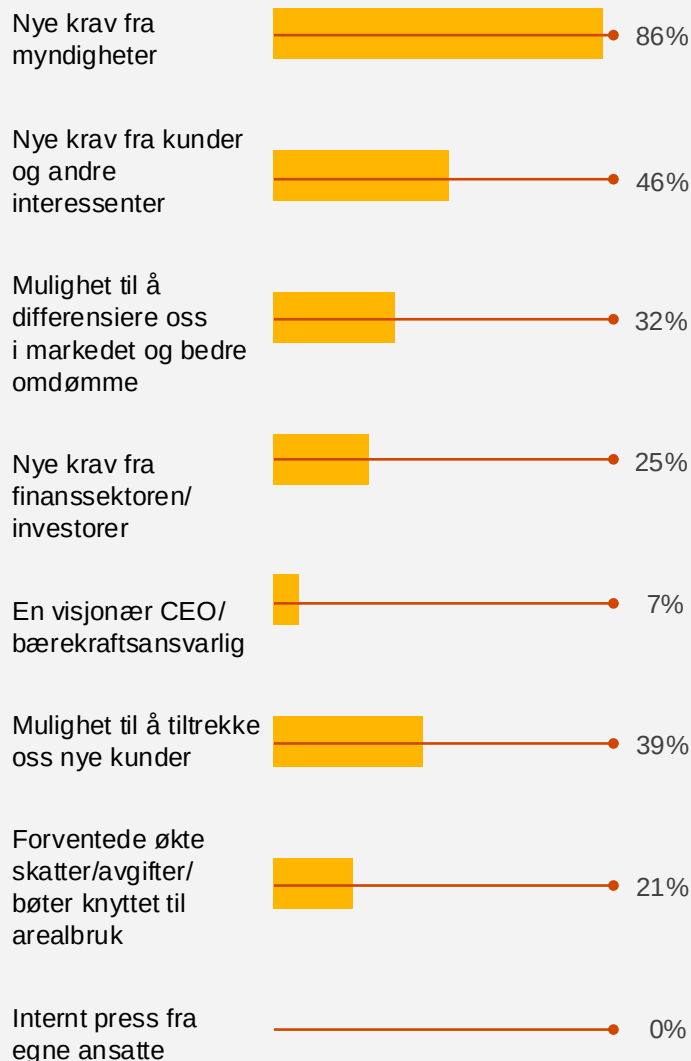
Av spørreundersøkelsens respondenter mener 86 % at «nye krav fra myndigheter» er hoveddriveren bak selskapenes arbeid med å redusere deres påvirkning på natur. Standarden for biologisk mangfold og økosystemer i bærekraftsdirektivet, og forventninger fra internasjonale initiativer som naturavtalen og EUs Biodiversity Strategy for 2030, utfordrer selskapene til å ta høyde for natur i deres omstillingsarbeid.

46 % svarer at «nye krav fra kunder og andre interessenter» er en av de største driverne bak å redusere deres naturpåvirkning. I 2024 har vi sett [store oppslag](#) i media om hvordan vi daglig taper store områder med natur, og debatten har fått næringslivet til å kjenne på det økte engasjementet og fokuset som har oppstått på natur.

Videre svarer 39 % av respondentene at en «mulighet til å differensiere seg i markedet og oppnå bedre omdømme» er en stor driver for å redusere sin naturpåvirkning, og 25 % mener at «nye krav fra finanssektoren/investorer» er en stor driver. Samlet sett ser vi at selskapene opplever et stort press fra flere kanter om å redusere deres påvirkning på natur.

Hva er de største driverne bak redusere deres naturpåvirkning?

n=29

04

**Hva skal til for
å skape reell
omstilling?**

Klimaledelse krever modige valg og samarbeid på tvers av hele samfunnet

2030 markerer en viktig milepæl for omstillingsarbeidet, og dagens takt har gjort mange skeptiske til hvorvidt Norge vil nå sitt klimamål om 55% utslippskutt innen 2030. Vår spørreundersøkelse viser at kun 13% tror at Norge vil nå målet. Sammenlignet med fjorårets 12% og nasjonal data på 8% er det positivt at Innlandet har et marginalt mer optimistisk syn på klimamålet, men vi ser også en 7% økning på de som er usikre.

Det er fortsatt mulig å begrense oppvarmingen til 1,5 grader, men handlingsrommet snevres stadig inn. De siste 33 årene, fra 1990 til 2023, ble de norske utslippene redusert med 9,1 %. På under 30 år må Norge redusere utslippene med ytterligere 81–86 %. For å få til dette trenger vi tydelig klimaledelse, både i næringslivet og i politikken.

Tydelig klimaledelse vil si at ledere tar valg som prioriterer omstilling og langsiktig konkurransekraft, og har vilje til å planlegge for reelle utslippskutt på både kort og lang sikt.

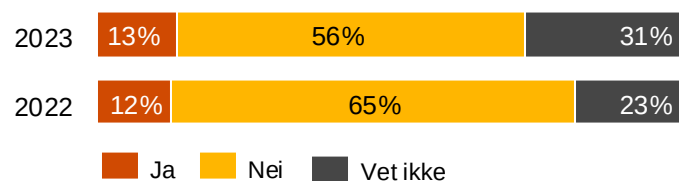
Dette vil kreve tøffe prioriteringer og beslutninger, og det vil være mange avveininger og hensyn å ta.

Klimatiltak vil kunne kreve investeringer og omlegginger knyttet til for eksempel innsatsfaktorer, produkter og leverandører som kan påvirke lønnsomheten på kort sikt, mens konkurransemessige effekter kan høstes over tid. Samtidig er det nettopp dette ledelse handler om; å styre i riktig retning, selv når det er krevende.

Hvert enkelt selskap eller leder skal imidlertid ikke stå alene. En omstilling på selskapsnivå er en start, men for å nå målene i Parisavtalen trenger vi en omstilling av hele næringslivet og samfunnet. Dette krever at alle aktører, både i privat og offentlig sektor, samarbeider for å skape omstilling på hver sin side.

EU utviser tydelig klimaledelse med sin ambisiøse bærekraftspolitikk, og har benyttet ulike politiske verktøy for å fremme grønn omstilling. Innføringen av bærekraftsdirektivet vil være viktig for å synliggjøre selskapenes arbeid med å redusere sitt klimafotavtrykk. Da vil investorer, kunder og andre interessenter få bedre informasjon om hvilke selskaper som tar ansvar og skaper resultater.

Fra årets spørreundersøkelse til bærekraftsledere i næringslivet:
Norge vil nå klimamålet om 55% reduksjon av klimagassutslipp innen 2030 (fra 1990-nivå)

Et systematisk klimaarbeid danner grunnlaget for å gjennomføre en reell omstilling

En god klimaomstillingsplan inneholder tallfestede mål for utslippsreduksjon og konkrete tiltak rettet mot de største utslippskildene. For å lykkes med klimaomstilling er det også viktig at omstillingsplanen er en integrert del av selskapsstrategien, og at mål og tiltak er forankret på tvers av organisasjonen.

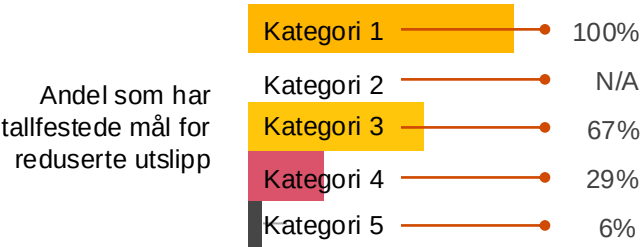
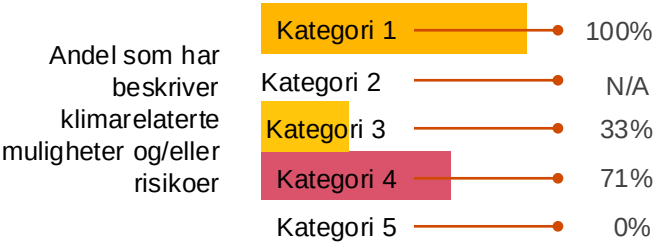
Årets klimaindeks viser en tydelig sammenheng mellom klimavinnere og selskaper som har disse elementene på plass. Begge klimavinnerne har tallfestede mål for reduksjon av utslipp. Tallfestede mål og tiltak er også utbredt blant selskapene i kategori 3. Imidlertid har svært få selskaper rettet sine tiltak mot deres største utslippskilde.

I de to nederste kategoriene er fullstendige klimaregnskap, mål for utslippsreduksjon og konkrete tiltak fortsatt mangelvarer. Selskapene i disse kategoriene har sannsynligvis en vei igjen å gå før de vil lykkes med sin klimaomstilling.

På overordnet nivå belyser årets klimaindeks at selskaper som jobber systematisk med de ulike dimensjonene av omstillingsarbeid, også er de selskapene som kan vise til reelle resultater.

En god klimaomstillingsplan er derfor verdt innsatsen, og neste kapittel bryter ned hva som skal til for å lykkes med arbeidet med omstillingsplaner.

Andel selskaper i hver kategori som har elementer av en god klimaomstillingsplan på plass

De nasjonale klimavinnerne lykkes med økonomisk vekst samtidig som de kutter klimagassutslipp

En vanlig misoppfatning er at klimamål og finansielle mål automatisk er i konflikt med hverandre. Det er lett å tenke at økonomisk vekst vil gi en tilsvarende vekst i utslipp, men fra årets nasjonale klimavinnere ser vi tegn til at utslippskutt ikke trenger å gå på bekostning av økonomisk vekst.

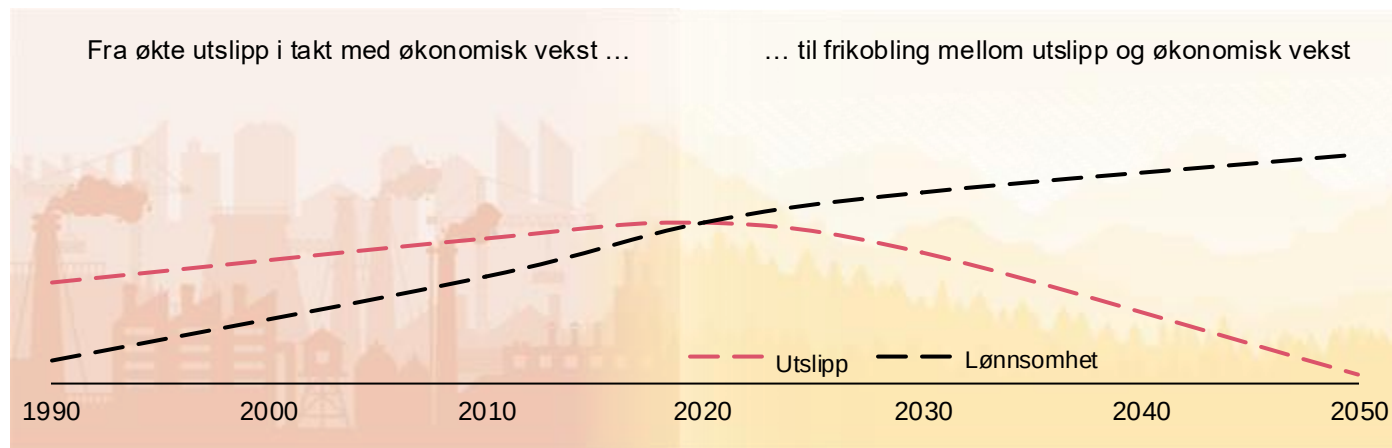
I perioden 2021–2023 har nasjonale klimavinnerne¹ hatt en samlet årlig gjennomsnittlig utslippsreduksjon på 7,81 %, og en gjennomsnittlig omsetningsvekst på 6 % årlig. Selv om omsetningsvekst kan skyldes andre faktorer enn kun aktivitetsvekst, ser vi at flere av selskapene lykkes med å frikoble økonomisk vekst og utslipp.

Omstilling tvinger selskaper til å tenke nytt rundt hele eller deler av forretningsmodellen, og kan dermed bidra til både vekst, effektivisering og bedre ressursutnyttelse.

For å nå både klimamål og finansielle mål er det viktig å forstå både klimaeffekt og finansielle implikasjoner av ulike tiltak, og vurdere tiltakene basert på dette. En nyttig øvelse her er å prioritere tiltak basert på kostnad per unngått tonn CO₂e. Samtidig må selskaper se etter nye vekstmuligheter, og her prioritere initiativer som muliggjør grønn vekst.

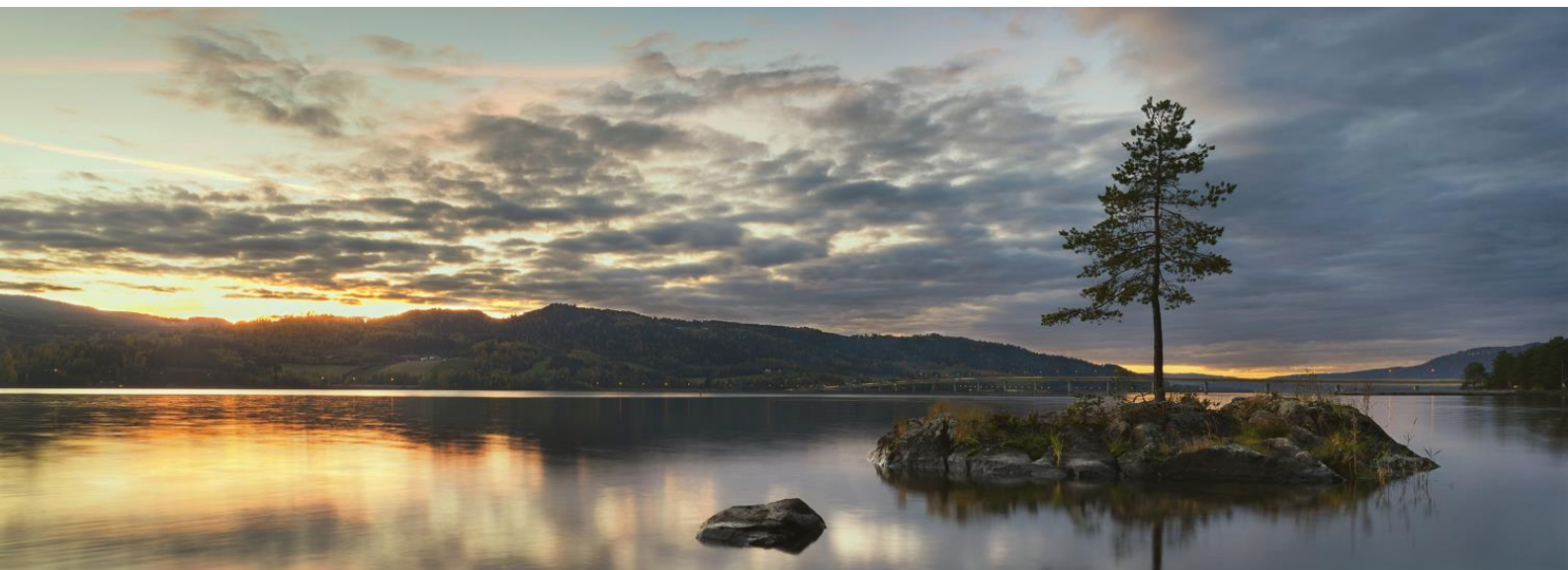
1 Utvalget består av 16 klimavinnere fra den nasjonale klimaindeksen der omsetning rapporteres på samme nivå som klimagassutslipp. Omsetning hentet fra årsrapporter.

Illustrasjon: For å lykkes med klimaomstillingen må vi frikoble utslipp fra økonomisk vekst

05

**Hva kjennetegner
en god klima-
omstillingsplan?**

Hvorfor er det viktig med en god klimaomstillingsplan?

En klimaomstillingsplan informerer omverdenen om hvordan et selskap skal bidra i overgangen til et lavutslippssamfunn, og gir retning til selskapets interne klimaarbeid. Omstillingsplanen inneholder konkrete beskrivelser om hvordan et selskap skal håndtere sine vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter, og hvordan selskapet planlegger for en fremtid i tråd med nasjonale og internasjonale klimamål.

Fra et finansielt perspektiv er en omstillingsplan et verktøy for å kommunisere til investorer og långivere hvordan selskapet planlegger å møte fremtiden. En god omstillingsplan er derfor av stor verdi for investorer og banker for å kunne vurdere selskapers relative overgangsrisiko og tilpasning til et mindre karbonintensivt samfunn.

I [klimastandarden ESRS E1](#) må selskapene synliggjøre om de har omstillingsplan for klima eller ikke. Selv om en

ikke er lovpålagt å ha det, vil en god plan etter hvert være en tydelig forventning.

En god omstillingsplan kan blant annet bidra til:

- Faktiske kutt i klimagassutslipp
- Økt tillit og styrket omdømme blant viktige interessenter
- Økt tilgang på lånekapital og gunstigere vilkår fra banker og investorer
- Et mer attraktivt selskap med mulighet for å tiltrekke seg riktig kompetanse og arbeidstakere
- Effektivisering av ressursbruk
- Økt engasjement rundt klimaarbeid internt i virksomheten

En klimaomstillingsplan bør være en integrert del av selskapets forretningsstrategi, og omfatter ideelt sett en strategisk tilnærming til omstilling innen både klima og natur.

Fem steg for en god klimaomstillingsplan

1 Forstå utgangspunktet

Klimaregnskapet er selve grunnmuren i en omstillingsplan, og et fullstendig klimaregnskap er avgjørende for selskaper som ønsker å forstå og redusere sin klimapåvirkning. Det ferdige klimaregnskapet, som inneholder utslipp fra både egen drift og verdikjede (scope 1–3), vil tydeliggjøre for selskapene hvor de største utslippene oppstår og hva som driver dem.

2 Sett ambisjoner og mål

En omstillingsplan trenger en ambisjon og konkrete mål, som gir klimaarbeidet en tydelig retning. Her gjelder det å bestemme seg for hvorvidt selskapet skal sikte seg inn på å møte regulatoriske minimumskrav, eller strekke seg lenger mot et høyere ambisjonsnivå. Målene bør være realistiske, og gjenspeile selskapets visjon og utviklingen i samfunnet forøvrig. [Science Based Targets-initiativets](#) standarder og verktøy vil kunne være til hjelp i denne delen av arbeidet.

3 Beregn forventet utslippsvekst

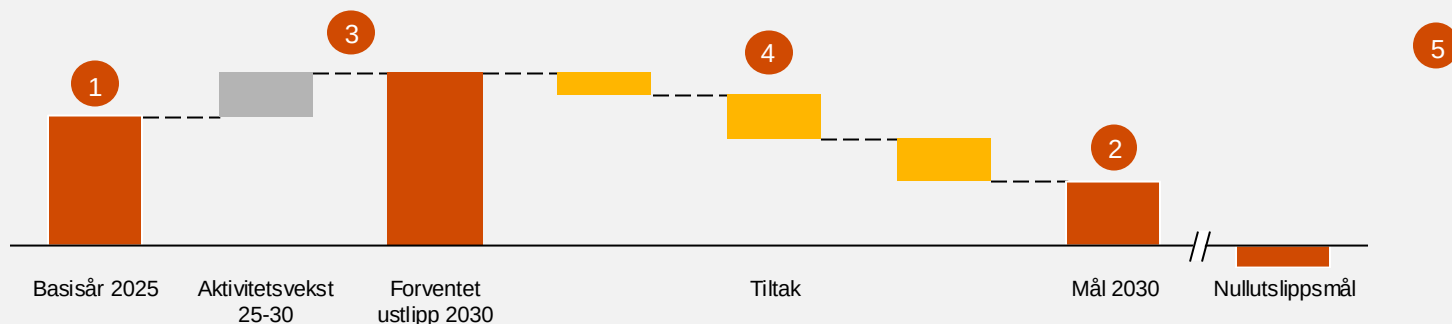
For å forstå forventet utvikling i utslipp må selskaper estimere fremtidige utslipp basert på relevante KPI-er, for eksempel planlagt finansiell vekst, tilhørende utvikling i aktivitet og samfunnsutvikling.

4 Prioritering av tiltak

Basert på eksisterende utslipp og mål må det identifiseres konkrete tiltak som gir reelle utslippskutt. For å prioritere de ulike tiltakene bør de vurderes i lys av både potensiale for utslippsreduksjon, og hva som kreves for implementering. Tiltakene vil typisk variere fra små grep som er lite krevende å implementere, til strategiske initiativer som krever større investeringer og påvirker forretningsmodell og produktportefølje.

5 Sammenstille omstillingsplan

Når tiltakene er vurdert må det utarbeides en tydelig plan for implementering, med fordeling av ansvar, definerte milepæler og forankring hos ledelsen.

En klimaomstillingsplan bør forankres i styrende dokumenter for å oppnå reelle resultater

God styring og kontroll er en forutsetning for å lykkes med omstilling. Fra spørreundersøkelsen ser vi at selskapene har ulik grad av modenhet på dette området:

- **86 % har etablert eller startet prosess med å etablere styrende dokumenter** og/eller retningslinjer knyttet til klima
- **38 % av selskapene har lagt det operasjonelle ansvaret for klimaarbeidet til en egen rolle**, enten i eller utenfor ledelsen
- **26 % av selskapene vurderer sin internkontroll på klimarapportering til formalisert**, og 74 % vurderer den til å være uformell eller upålitelig.
- **1 av 34 selskaper har bonus eller annen godtgjørelse knyttet til utslippskutt**, de resterende har ikke det

Det vil sannsynligvis ligge store gevinster for de selskapene som klarer å øke kvaliteten på sin styring og kontroll knyttet til klimaarbeidet, og spesielt i forbindelse med strengere krav for rapportering. Spesielt klimaomstillingsplanen bør forankres godt, da denne gjerne inneholder tiltak som går på tvers av selskapet, med involvering fra mange ulike forretningsområder.

CSRD har den siste tiden tvunget frem en standardisering av arbeidet knyttet til bærekraftsrapportering, styring og kontroll. Gjennom årets analyse har vi innhentet innsikt fra næringslivet knyttet til det kommende regelverket, og presenterer dette i neste kapittel.

06

**CSRD som et
strategisk verktøy**

CSRD som et strategisk verktøy for omstilling

Klimaindeksens fundament er bygget på at selskapenes rapportering på klima skal være av god kvalitet. Kvalitet i dette tilfellet innebærer fullstendighet og konsistens, som gir oversikt over vesentlige utslippskilder og skaper et grunnlag for effektfulle utslippskutt. 19 av 50 selskaper har et klimaregnskap, og dette bør i større grad brukes som et praktisk verktøy for å skape reell omstilling.

I spørreundersøkelsen svarer 68 % av de 34 respondentene at de arbeider aktivt med å kutte utslipp, men bare 2 selskaper av Innlandets 50 største kan vise til dokumenterte utslippskutt.

For å øke denne andelen må flere selskaper ta steget fra klimaarbeid som en rapporteringsøvelse, til å benytte det som et verktøy for omstilling.

Dette innebærer at en utarbeider og kommuniserer en detaljert plan for hvordan selskapet skal dekarboniseres, og viser til tallfestede mål, tiltak og kvantifiserbare effekter av tiltakene. Det er nettopp disse elementene som skal rapporteres på av selskapene som omfattes av bærekraftsdirektivet.

Flere selskaper må ta steget fra klimaarbeid som en rapporteringsøvelse, til å benytte det som et verktøy for omstilling.

Bærekraftsdirektivet som driver

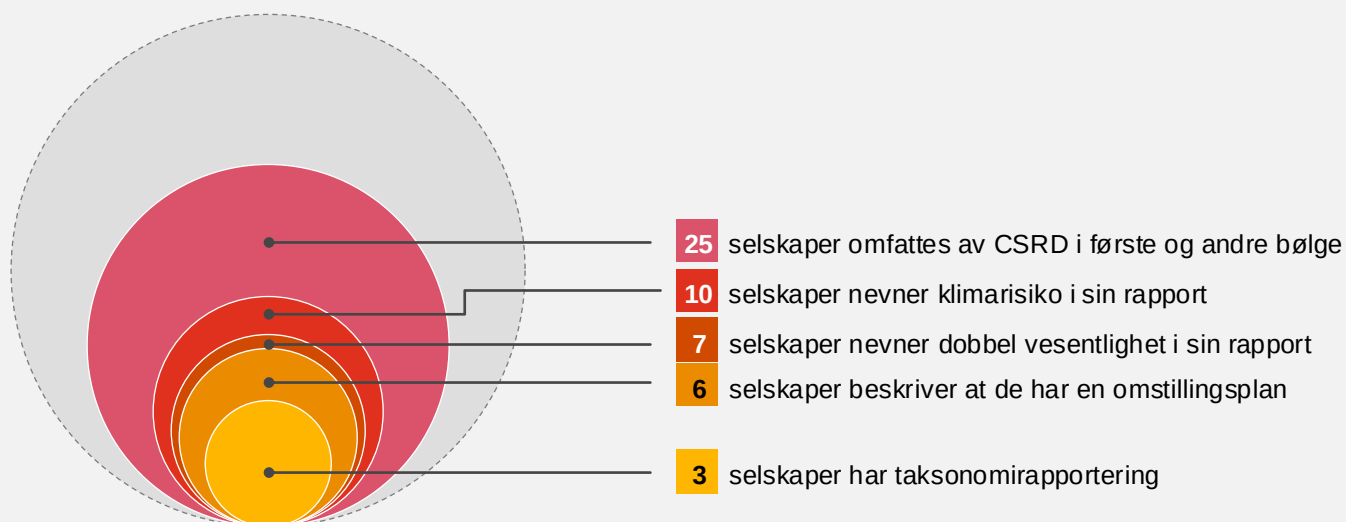
Bærekraftsdirektivet trådte i kraft i norsk lov 1. januar 2024, og innføres trinnvis for norske selskaper. CSRD er et rapporteringsdirektiv med detaljerte krav til hvilken og hvordan bærekraftsinformasjon skal rapporteres.

Klimaindeksens resultater sier noe om i hvilken grad Innlandets selskaper er i gang med å tilpasse seg nye krav. Halvparten av utvalget omfattes av CSRD i løpet av 2024 og 2025. Mange av disse har ikke en bærekraftsrapport i dag, men beskriver i spørreundersøkelsen at de er i gang med å få oversikt over kravene som kommer.

19 av 34 er i gang med eller har gjennomført en dobbel vesentlighetsanalyse. 6 selskaper beskriver at de har en klimaomstillingsplan, og 16 beskriver at den er godt på vei. Oppsummert viser tallene at flere av, men ikke alle Innlandets selskaper er i gang med forberedelsene til sitt første rapporteringsår.

Vi forventer at antall selskaper med omstillingsplaner for klima og natur øker kraftig de neste par årene, og i følge vår spørreundersøkelse mener selskapene at CSRD allerede har blitt en tydelig driver for selskapets omstilling.

Innlandets 50 største selskaper

Innlandets selskaper ser positivt på påvirkning skapt av CSRD

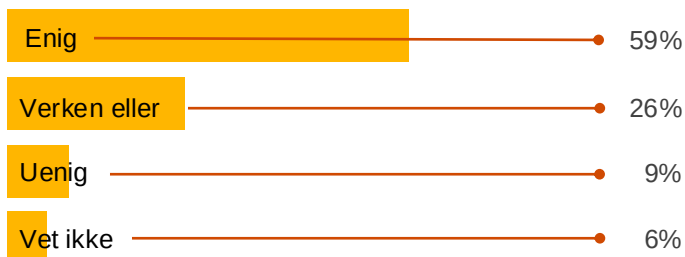
Årets spørreundersøkelse viser at over halvparten av selskapene merker hvordan selskapets strategiske retning endres som følge av direktivet. Dette er et tydelig signal om at CSRD har potensial til å drive frem betydelige endringer i hvordan selskaper opererer og planlegger for fremtiden.

I spørreundersøkelsen svarer åtte av ti selskaper at de ser en positiv effekt av CSRD på deres arbeid med klima og natur. Dette er en oppmuntrende indikasjon på at systematisert og dokumentert bærekraftsarbeid gir resultater. Ved å følge direktivets krav for målsetting, retningslinjer, tiltak og analyse av påvirkninger, risikoer og muligheter (dobbel vesentlighet) kan de øke kvaliteten på bærekraftsarbeidet, og prioritere det som faktisk gir effekt.

Samtidig ser vi at etterlevelse av direktivet kan være både tidkrevende og komplekst, og fokuset kan raskt endres fra omstilling til en rapporteringsøvelse. I spørreundersøkelsen svarer selskapene at de største utfordringene knyttet til implementering av direktivet handler om datafangst, ressurser, tid og intern kompetanse. Det blir derfor viktig for selskapene fremover at de klarer å nyttiggjøre seg av informasjonen som samles inn, bygge opp intern kompetanse og bruker direktivet som ett verktøy for å skape vedvarende resultater.

Etterlevelse av CSRD er ikke målet i seg selv – men det kan fungere som et verktøy for å akselerere omstillingen til et lavutslippssamfunn.

Bærekraftsdirektivet (CSRD) endrer vårt selskaps strategiske retning

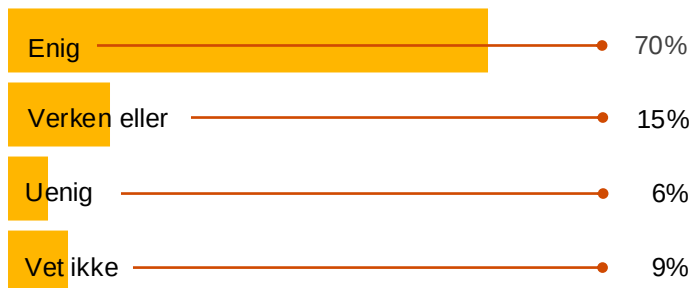

Bærekraftsdirektivet (CSRD) har en positiv påvirkning på vårt klima- og naturarbeid

Klima

Natur

n=34

Status i næringslivet: Krav fra myndigheter fortsetter å være hoveddriveren bak utslippskutt

Driverne til å kutte utslipp blant selskaper varierer i stor grad. I Klimaindeksens spørreundersøkelse er krav og forventninger fra både myndigheter og kunder viktige drivkrefter for å kutte utslipp.

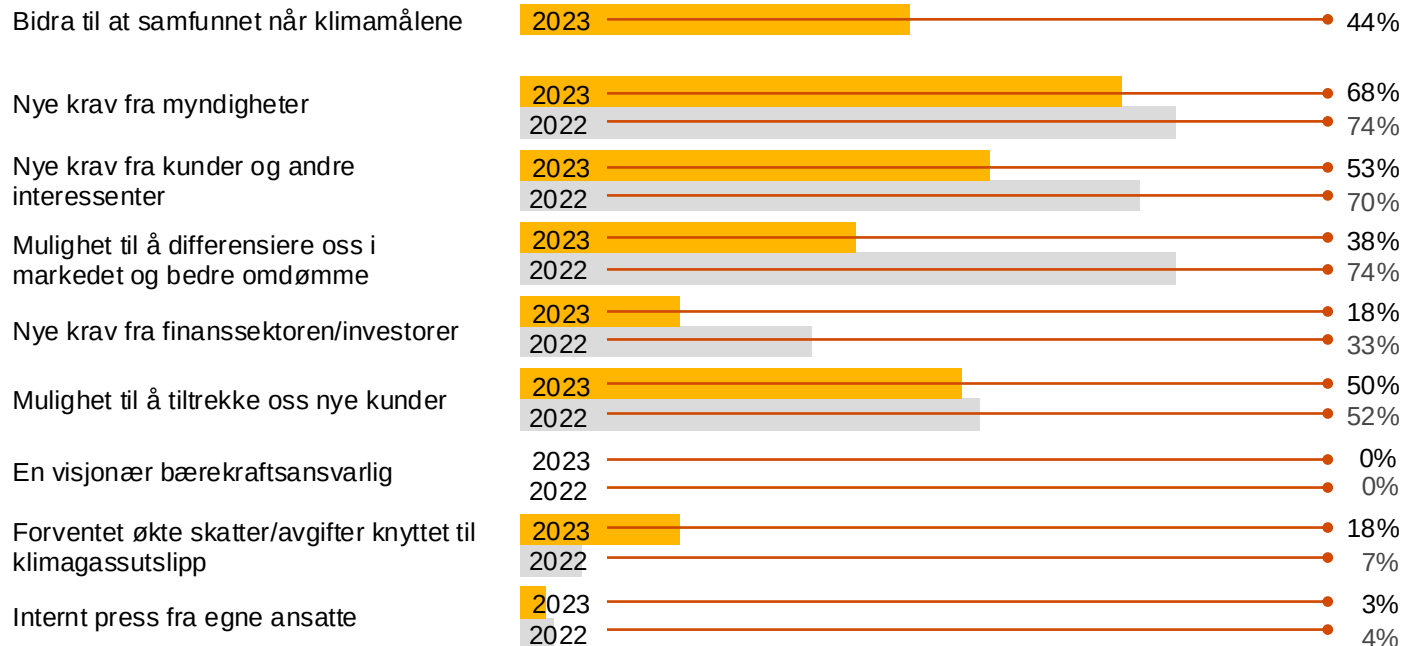
Ved å sammenligne svar fra i fjor ser vi at hoveddrivkreftene bak arbeidet for å kutte utslipp har endret seg. Antall respondenter som valgte «muligheten til å differensiere seg i markedet og bedre omdømme» er redusert fra drastisk 74 til 38%, og «nye krav fra myndigheter» er nå alene som den største driveren.

Det er også en 11 % økning på «forventet økte skatter/avgifter knyttet til klimautslipp», som tyder på at flere også tenker på de direkte økonomiske konsekvensene av å ikke kutte utslipp.

Dette tyder på at innføringen av CSRD har hatt en påvirkning på selskapenes prioriteringer siden fjorårets spørreundersøkelse.

Nytt i år er svaralternativet «bidra til at samfunnet når klimamålene», som vi la til for å gi selskapene mulighet til å speile sin virkelighet enda bedre. 44 % av respondentene valgte dette alternativet, noe som viser at selskapene har samfunnsinteressen høyt på agendaen.

Hva er hoveddrivkraften bak arbeidet for å kutte utslipp?

07

Hva nå?

Hvor er ditt selskap på PwCs modenhetstrapp?

I årets klimaindeks har vi fremhevet hvordan tydelig klimaledelse og god rapportering kan være verktøy for å skape reell omstilling. Selv om Klimaindeksen Innlandet viser til mye positiv fremgang ser vi likevel ikke tegn til en stortilt mobilisering som gjenspeiler hvor dårlig tid vi har dersom vi skal oppnå målene vi har satt.

Det er tydelig at enkelte selskaper har kommet lengre enn andre, og er derfor viktig å anerkjenne at klimaomstillingen er en modningsreise. **Hvor langt har ditt selskap kommet i omstillingen, og på hvilket modenhetsnivå ønsker selskapet å være fremover?**

 Klima		Natur
Følger en systematisk omstillingsplan for klima	Lederskap: Skape langsiktig verdi	Følger en systematisk omstillingsplan for natur
Kan vise til reduksjoner i klimagassutslipp	Konkurranseskraft: Vise til resultater	Kan vise til redusert naturpåvirkning
Har fastslått vitenskapsbaserte mål for klima	Engasjement: Ta ansvar	Har fastslått vitenskapsbaserte mål for natur
Har utarbeidet et klimaregnskap som inkluderer alle vesentlige scope-3 utslipp	Etterlevelse: Oppfylle forventninger og redusere risiko	Har gjennomført en analyse av naturisiko og måler naturpåvirkning

PwC i Innlandet bistår næringslivet med klima- og bærekraftsrådgivning

PwC har lang erfaring med å bistå selskaper som vil lykkes med sitt klima- og bærekraftsarbeid. Vi har et engasjert team med mennesker fra ulike bakgrunner, og sammen har vi bred kompetanse innen blant annet bærekraftsstrategi, omstilling til lavutslippssamfunnet og hvordan selskaper best kan rigge seg mot et helhetlig og systematisk bærekraftsarbeid – spesielt med tanke på de nye kravene i bærekraftsdirektivet.

I PwC arbeider vi som ett kompetansehus, og vi kan spille på kompetanse fra alle ulike fagområder og bransjer. Sammen bygger vi tillit og løser viktige problemer i samfunnet.

Ta gjerne [kontakt](#) for en uforpliktende prat!

Strategisk omstilling

- Rådgivning knyttet til klimastrategi og naturpositiv ledelse
- Utarbeidelse av klimaomstillingsplan, inkludert estimert effekt av ulike tiltak
- Vitenskapsbaserte klimamål/mål for natur (SBTi/SBTN)

Risikoer og muligheter

- Analyser av klima- og naturrisiko i tråd med anerkjente rammeverk (TCFD/TNFD)
- Scenarioanalyse
- Klimatilpasning
- Håndtering av EU Deforestation Regulation

Rapportering

- Rådgivning knyttet til klima- og naturrapportering (ESRS E1-E5)
- Gap-analyser og veikart
- Klimaregnskap
- Bruk av karbonkreditter

Systemstøtte og digitale verktøy

- Kartlegging av systembehov for ESG-data
- Bistand med anskaffelser
- Automatisert datafangst
- Implementering av systemstøtte for ESG
- Digitalisering av rapporteringsprosesser

08

**Klimaindeksen for
Innlandets 50 største
selskaper**

11

Antall selskap som har klatret oppover

33

Antall selskap som ligger på samme nivå

6

Antall nye selskap

PwCs Klimaindeks Innlandet 2024

I Klimaindeksen rangeres Innlandets 50 største selskaper basert på en vurdering av deres rapporterte klimaregnskap og utslippskutt. I år som i fjor er selskapene i Klimaindeksen rangert i fem kategorier. I **kategori 1** finner vi årets klimavinnere. Disse selskapene kutter sine utslipp i tråd med Parisavtalen, og har god klimarapportering. I **kategori 2** finner vi selskaper som i

tillegg til god klimarapportering også kan vise til utslippskutt, men ikke i tråd med Parisavtalen. Selskapene i **kategori 3** har god klimarapportering, men de har ikke kuttet utslipp. **Kategori 4** består av selskaper med forbedringspotensial i klimarapporteringen, mens **kategori 5** inneholder selskaper med svært mangelfullt eller ikke offentlig klimaregnskap.

Kategorisering av selskap i Klimaindeks Innlandet 2024

Kategori 1: Årets klimavinnere ■ Reduserer absolutte utslipp ■ Reduserer karbonintensitet

■ Hunton Fiber

■ Sparebank 1 Østlandet

Kategori 2: Selskaper som kan vise til utslippskutt, men ikke i tråd med Parisavtalen

Ingen

Kategori 3: Selskaper med et godt klimaregnskap, som ikke kan vise til utslippskutt

Tema Eiendom

Moelven Industrier

Ikomm

Eidsiva Energi

Hapro

Norsk Tipping

Betong Øst

Kategori 4: Selskaper som har forbedringspotensial i klimarapporteringen

Sparebank 1 Gudbrandsdal

Isiflo

Johs Olsen Holding

Forestia

Øveraasen

K.A Rasmussen

Nammo

Toten Transport

Kategori 5: Selskaper som ikke rapporterer om egne klimagassutslipp

Selskapene i kategori 5 har ingen eller svært mangelfull rapportering om egne klimagassutslipp. Det er 33 selskaper i denne kategorien, og de har fått informasjon om sin plassering.

09

Vedlegg

I. Klimaregnskap i henhold til Greenhouse Gas Protocol

Ifølge GHG-protokollen er det fem prinsipper som bør ligge til grunn for et helhetlig klimaregnskap:

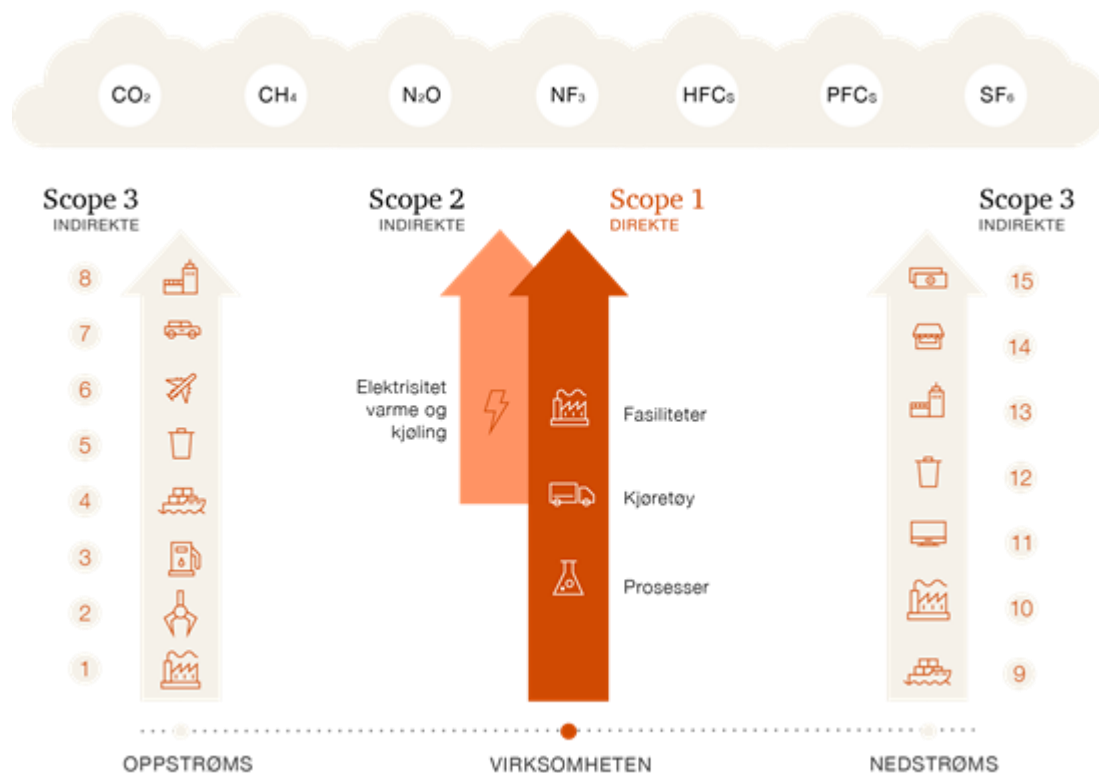
- › *Relevans* sikrer at klimaregnskapet inneholder nok informasjon til at eksterne og interne brukere kan fatte beslutninger, og at det inkluderer relevante deler av organisasjonens virksomhet.
- › *Fullstendighet* betyr at alle relevante utslippskilder innen et valgt område er inkludert.
- › *Konsistens* innebærer at informasjon skal være sammenlignbar over tid.
- › *Åpenhet* peker på at informasjon må samles på en måte som gjør den reviderbar, både internt og eksternt, og at antagelser, utelatelser, referanser og kilder skal oppgis.
- › *Nøyaktighet* sikter til at data skal være nøyaktig nok til at leserne skal kunne stole på resultatene, og at estimer og beregninger skal gjøres på en slik måte at resultatene blir så riktige som mulig.

Klassifisering av utslipp i henhold til GHG-protokollen

Scope 1: Direkte utslipp knyttet til bedriftens aktiviteter og eiendeler. For eksempel fra egne kjøretøy, bygninger, fabrikker, utstyr og maskiner.

Scope 2: Utslipp knyttet til bedriftens innkjøpte energi. For elektrisitet skiller GHG-protokollen mellom lokasjons- og markedsbasert metode. Lokasjonsbasert metode beregner utslippene utfra et fysisk perspektiv, og tar utgangspunkt i landet eller regionen strømmen er produsert i. Markedsbasert metode henter sitt beregningsgrunnlag i ordningen for kjøp og salg av opprinnelsesgarantier.

Scope 3: Andre indirekte utslipp fra bedriftens verdi kjede. Scope 3 deles inn i 15 kategorier og består av utslippene fra oppstrøms og nedstrøms i verdikjeden. Oppstrømsutslipp er tilknyttet utslipp fra varer og tjenester virksomheten kjøper fra andre, som kapital varer og produksjon av forbrukt drivstoff og energi. Nedstrømsutslipp dekker utslipp fra varer og tjenester virksomheten selger til andre, som for eksempel investeringer, utleide lokaler og foredling av solgte produkter. I de aller fleste bransjer ligger størstedelen av utslippene i scope 3.

Scope 3-kategorier

1. Innkjøp, produkter og tjenester	9. Nedstrøm transport og distribusjon
2. Innkjøp, kapitalvarer	10. Foredling av solgte produkter
3. Drivstoff og energirelaterte aktiviteter	11. Bruk av solgte produkter
4. Oppstrøm transport og distribusjon	12. Avhending av solgte produkter
5. Avfall fra egen drift	13. Utleide lokaler og utstyr
6. Forretningsreiser	14. Franchiser
7. Ansattes pendling	15. Investeringer
8. Leide lokaler og utstyr	

II. PwC scope 3-guidelines

PwC har utviklet en egen modell som viser hvor sannsynlig det er at et selskap, innenfor et utvalg av bransjer, har vesentlige utslipp i hver av de 15 kategoriene i scope 3.

For hver bransje er det vurdert om de ulike kategoriene er sannsynligvis vesentlig (rød), potensielt vesentlig (gul) og sannsynligvis ikke vesentlig (grå), vist i figur under.

	Bank, finans og forsikring	Shipping og offshore	Matvare-produksjon	Varehandel og retail	Fornybar kraft	Olje og gass	Transport	Industri	Kontor-virksomhet	Reiseliv	Bygg, anlegg og eiendom
1. Innkjøpte varer og tjenester											
2. Kapitalvarer											
3. Produksjon av forbrukt drivstoff og energi											
4. Innkjøpt transport og distribusjon											
5. Avfall fra egen drift											
6. Forretningsreiser											
7. Ansattes pendling											
8. Leide lokaler/utstyr											
9. Nedstrøms transport og distribusjon											
10. Foredling av solgte produkter											
11. Bruk av solgte produkter											
12. Avhending av solgte produkter											
13. Utleide lokaler/utstyr											
14. Franchiser											
15. Investeringer											

III. Bærekraftsdirektivet (CSRD)

CSRD bygger på internasjonale rapporteringsstandarder og rammeverk, som GHG-protokollen, GRI og TCFD. CSRD omfatter tolv standarder: de generelle

rapporteringsprinsippene og kravene i ESRS 1 og 2, miljøstandardene E1–E5, standardene S1–S4 for sosial bærekraft og G1 som omhandler virksomhetsstyring.

		ESRS 1: Generelle krav					ESRS 2: Generelle rapporteringskrav				
		Miljø					Sosial				Styring
Bærekraftsforhold (ESG-forhold)	Tema	E1: Klima- endringer	E2: Forurensing	E3: Vann og marine ressurser	E4: Biodiversitet	E5: Ressursbruk og sirkularitet	S1: Egen arbeidskraft	S2: Arbeidere i verdikjeden	S3: Berørte lokalsamfunn	S4: Forbrukere og sluttbrukere	G1: Forretnings- atferd
	Eksempler på undertema i henhold til CSRD	Tilpasning til klima- endringer	Forurensing av luft, vann og jord	Vann: vannforbruk, vannuthenting, vannutslipp	Påvirkning på artens tilstand	Ressurs-tilførsel	Arbeidsforhold	Arbeidsforhold i verdikjeden	Økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter	Informasjon til sluttbrukere	Forretningskultur
		Redusere klima- endringer	Forurensing av levende organismer og matkilder	Marine ressurser: utslipp til hav, forbruk av marine ressurser	Påvirkning på økosystemer	Ressursuttømming	Likebehandling og muligheter for alle	Tilgang til like muligheter	Sivile og politiske rettigheter	Personvern og sikkerhet	Beskyttelse av varslere
		Energi	Stoffer som gir grunn til bekymring		Avhengighet av økosystemer	Avfall	Andre arbeidsrelaterte rettigheter	Andre arbeidsrelaterte rettigheter	Urfolks rettigheter	Sosial inkludering	Korrupsjon og bestikkelser
			Stoffer som gir stor grunn til bekymring								Dyrevelferd
			Forurensing i form av mikroplast								Politisk engasjement og lobbyvirksomhet
											Håndtering av relasjoner med leverandører og betalingspraksis

Obs! Dette er ikke en offisiell oversettelse av CSRD, se [AR16 i ESRS 1](#)

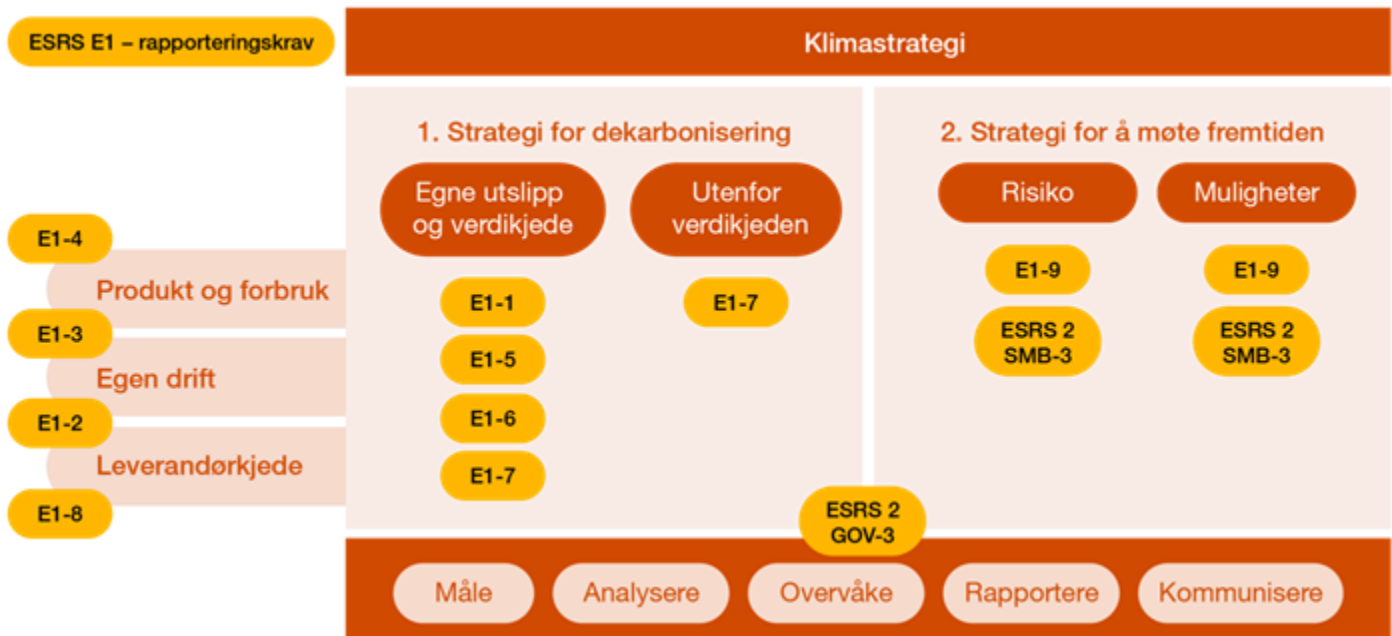
IV. ESRS E1 – rapporteringsstandarden for klima

ESRS E1 er standarden for klimapåvirkning og tilpasning, og klima vil være et vesentlig tema for de fleste selskaper. Dersom et selskap ikke har inkludert klima som et vesentlig tema i bærekraftsrapporteringen, må de begrunne hvorfor. Under ESRS E1 må selskapene rapportere på ulike krav knyttet til klimarelatert virksomhetsstyring, strategi, planer, mål og tiltak.

Sammenhengen mellom rapporteringskravene i ESRS E1 og pilarene i en helhetlig klimastrategi, basert på endelige standarder publisert fra EU-kommisjonen 31.7.23.

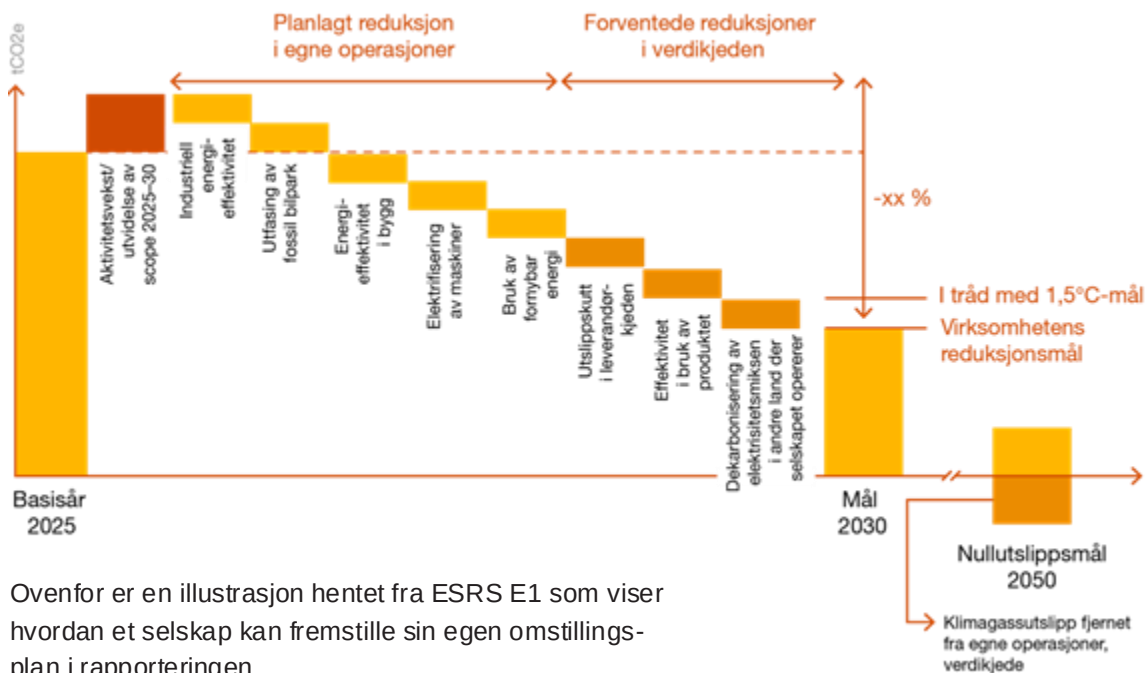
Et av de viktigste kravene omhandler klimaomstillingsplanen (transition plan) til selskapet, for å sikre at selskapets forretningsmodell og strategi er i tråd med Parisavtalens 1,5-gradersmål. Som en del av dette kravet skal selskapene blant annet rapportere på:

- › Tallfestede mål for utslippskutt i tråd med Parisavtalen
- › Hvilke tiltak selskapet planlegger for å nå målene
- › Informasjon om hvordan omstillingsplanen skal finansieres

- › En forklaring på hvordan selskapets aktiviteter skal bli bærekraftige i henhold til EU-taksonomiens kriterier
- › En redegjørelse av hvordan selskapet ligger an i henhold til målene og planen

For de fleste norske selskaper som omfattes av CSRD betyr dette at både omfanget og kvaliteten på klima rapporteringen må heves betraktelig. Det blir spesielt viktig at selskaper utarbeider fullstendige klimaregnskap inkludert vesentlige scope 3-utslipp, for å danne et så godt underlag videre arbeid med klima som mulig.

Ovenfor er en illustrasjon hentet fra ESRS E1 som viser hvordan et selskap kan fremstille sin egen omstillingsplan i rapporteringen.

Har du spørsmål om våre klima- og naturtjenester?

Kontaktpersoner

Pål Bakke

Partner

Leder for PwC i Innlandet
paal.bakke@pwc.com

Nina Harvei Sandvold

Senior Manager

Leder for PwCs rådgivningstjenester
i Innlandet
nina.harvei@pwc.com

Forfattere

Sverre Sørbye Larsen

Senior Associate
Bærekraftsrådgiver i
PwC i Innlandet
sverre.larsen@pwc.com

Brynjar Kvamme Sandvik

Associate
Bærekraftsrådgiver i
PwC i Innlandet
brynjar.sandvik@pwc.com

Mia Utne

Associate
PwC i Innlandet
mia.utne@pwc.com

Designer

Renate Bakkeslett Hagen

Design Lead
Marketing
& Communications
renate.hagen@pwc.com

© 2024 PwC. Med enerett. I denne sammenheng refererer «PwC» seg til PricewaterhouseCoopers AS, Advokatfirmaet PricewaterhouseCoopers AS og PricewaterhouseCoopers Tax Services AS som alle er separate juridiske enheter og uavhengige medlemsfirmaer i PricewaterhouseCoopers International Limited.